

prima instanță V. Ursu
instanța de apel A. Panov, M. Moraru, A. Minciuna

ÎNCHEIERE

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Victor Volîneț,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ina Lisnic împotriva lui Victor Volîneț, Întreprinderii de stat „Cadastru” și Primăriei orașului Criuleni, intervenienți accesorii Ivan Muntean, Veronica Sclifos, Angela Cecan și Oficiul Cadastral Teritorial Criuleni, cu privire la apărarea dreptului de proprietate,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Victor Volîneț și menținută hotărârea Judecătoriei Criuleni din 29 iunie 2015, prin care acțiunea a fost admisă integral,

c o n s t a t ă:

La 20 august 2012, Ina Lisnic a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Volîneț, Ivan Muntean și Valerii Sclifos, intervenienți accesorii, OCT Criuleni și Primăria or. Criuleni, solicitând:

- să fie stabilită linia de demarcare a hotarului între terenul ce-i aparține, cu nr. cadastral 3101227042, suprafața de 0,0655 ha, amplasat pe str. Lalelelor, 8, or. Criuleni și terenul ce-i aparține lui Victor Volîneț, cu nr. cadastral 3101227043, suprafața de 0,0623 ha;

- să fie stabilită linia de demarcare a hotarului între terenul ce-i aparține lui Ivan Muntean, cu nr. cadastral 3101227044, suprafața de 0,0742 ha și terenul ce-i aparține lui Victor Volîneț, cu nr. cadastral 3101227043, suprafața de 0,0623 ha;

- să fie stabilită linia de demarcare a hotarului între terenul ce-i aparține lui Ivan Muntean, cu nr. cadastral 3101227044, suprafața de 0,0742 ha și terenul ce-i aparține lui Valerii Sclifos, cu nr. cadastral 3101227045, suprafața de 0,075 ha;

- să fie obligați Ivan Muntean, Valerii Sclifos și Victor Volîneț să nu-i creeze obstacole la stabilirea hotarului și zidirea gardului pe linia de hotar al terenului aferent casei individuale de locuit cu nr. cadastral 3101227042, cu suprafața de 0,0655 ha;

- să fie obligat Ivan Muntean să demoleze gardul amplasat între terenul ce-i aparține, cu nr. cadastral 3101227044 și terenul ce-i aparține lui Victor Volîneț, cu nr. cadastral 3101227043;

- să fie obligat Victor Volîneț să înlăture movila de pământ amplasată artificial pe terenul ei;

- să fie încasate solidar de la pârâți cheltuielile de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că la 13 iulie 1999 Primăria or. Criuleni i-a eliberat lui Eduard Cernov titlul de autentificare al dreptului deținătorului de teren cu destinația lot pe lângă casă, cu nr. cadastral 3101227042 și suprafața de 0,0655 ha, situat în or. Criuleni, str. Lalelelor, 8. Dreptul de proprietate fiind înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 20 februarie 2002.

Ulterior terenul a fost vândut Vasilisei Iațuc care, la rândul său, în baza contractului de donație din 21 decembrie 2005, a înstrăinat terenul Nataliei Crîșmari cu aceleași dimensiuni, fără modificări, conform titlului de autentificare al dreptului deținătorului de teren din 13 iulie 1999.

Sușține că primarul or. Criuleni și arhitectul șef al raionului Criuleni i-a eliberat certificatul de urbanism nr. 21 din 12 iulie 2006, prin care se certifică regimul juridic, economic și tehnic al terenului cu nr. cadastral 3101227042, suprafața 655 m², din str. Lalelelor, 8, or. Criuleni și amplasarea construcției locative. De către Arhitectul-șef al raionului a fost elaborat proiectul casei individuale de locuit, inclusiv, planul general de amplasare a construcției pe teren și încadrarea terenului în teritoriul or. Criuleni.

Conform titlului de autentificare al dreptului deținătorului de teren și planului geometric al terenului înregistrat la OCT Criuleni, terenul avea suprafața de 655 m², cu laturile 1-2 de 21,29 m; 2-3 de 30,29 m, 3-4 de 21,01 m și 4-1 de 31,71 m.

Dreptul de proprietate asupra construcției finalizate cu 76 %, cu amplasarea ei pe teren conform proiectului, a fost înregistrat la OCT Criuleni la 20 octombrie 2006.

Menționează Ina Lisnic că, ulterior, în baza contractului de donație din 22 august 2008, a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului și construcției nefinalizate, care a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 22 august 2008.

Relevă reclamanta că în lunile aprilie-mai ale anului 2010 între ea și pârâțul Victor Volîneț a apărut un conflict referitor la hotarul dintre terenurile ce le aparțin. Astfel, Victor Volîneț a pretins la hotar, începând măsurarea suprafeței de la vecinul său Ivan Muntean și i-a acaparat terenul ei cu o suprafață de 1,8 m.

În toamna anului 2010 fără acordul ei, pârâțul Victor Volîneț a instalat un gard din plasă metalică pe peretele casei de locuit ce-i aparține, în contrazicere cu planul cadastral al terenului și amplasării construcției pe teren, care prevede că peretele casei de locuit se află la o distanță de 2,2 m de la hotarul cu terenul ce-i aparține lui Victor Volîneț.

Sușține că după ce s-a adresat către Primăria or. Criuleni și OCT Criuleni pentru a concretiza suprafețele terenurilor proprietate privată de pe str. Lalelelor, or. Criuleni învecinate cu terenul ei și pentru a marca hotarele, s-a stabilit că Sclifos I. și Muntean I. au acaparat o suprafață de pământ mai mare decât ceea ce le aparține conform titlurilor de proprietate. Ivan Muntean fără a respecta suprafața totală, lungimea laturilor terenului ce-i aparține și fără consimțământul vecinului Victor Volîneț a instalat de sine stătător un gard din plasă metalică, acaparându-i o porțiune din terenul ce-i aparține lui Victor Volîneț, care, la rândul său, a acaparat o porțiune din terenul ei.

Menționează că prin actul de constatare pe teren din 12 mai 2010, în prezența reprezentanților Primăriei, OCT Criuleni, vecinilor Angela Cecan, Victor Volîneț, reprezentantului Natalia Crîșmari și Ivan Muntean, s-a constatat că datorită stabilirii

incorecte a hotarului între vecini, fără coordonarea acestora, sa ajuns la modificarea hotarelor terenului ce-i aparține ei și diminuarea suprafeței terenului.

Afirmă reclamanta că le-a cerut pârâților să stabilească hotarele conform titlurilor de autentificare al dreptului deținătorului de teren, însă Munteanu I. și Sclifos I. au refuzat, iar Volîneț V. a tăinuit cu toate că cunoștea despre cele constatate de către OCT Criuleni și Primărie, și ignorând pretențiile sale, a instalat un gard pe terenul și pe peretele casei de locuit ce-i aparține.

Consideră că pârâții au încălcat grav dreptul ei de proprietate asupra terenului și cu rea-voință îi creează obstacole la folosirea terenului, îngrădind-ui accesul la casă. În situația creată este lipsită de posibilitatea de a îngriji casa de locuit, de a construi stratul de protecție din beton pe perimetrul fundamentului, ceea ce duce la distrugerea bunului imobil.

Mai indică că pârâtul Victor Volîneț, fără coordonarea și permisiunea organelor abilitate, a schimbat landsaftul terenului prin răsturnarea pământului ridicându-l artificial cu 2 metri de la landsaftul natural. Pământul dat a fost răsturnat și pe terenul ei, îngropând peretele casei cu doi metri de la fundament. La cererea sa către pârât de a înlătura obstacolele și înceta acțiunile ilegale, acesta le-a ignorat (vol. I f.d. 5-7).

La 11 decembrie 2012, Ina Lisnic a depus cererea de chemare în judecată modificată, înaintând pretenții față de Victor Volîneț, Ivan Muntean, Mihail Sclifos și Veronica Sclifos, intervenienți accesorii Oficiul Cadastral Teritorial Criuleni și Primăria or. Criuleni, prin care a solicitat:

- să fie stabilită linia de demarcare a hotarului între terenul ce-i aparține, cu nr. cadastral 3101227042, suprafața de 0,0655 ha, amplasat pe str. Lalelelor, 8, or. Criuleni și terenul ce-i aparține lui Victor Volîneț, cu nr. cadastral 3101227043, suprafața de 0,0623 ha;

- să fie stabilită linia de demarcare a hotarului între terenul ce-i aparține lui Ivan Muntean, cu nr. cadastral 3101227044, suprafața de 0,0742 ha și terenul ce-i aparține lui Victor Volîneț, cu nr. cadastral 3101227043, suprafața de 0,0623 ha;

- să fie stabilită linia de demarcare a hotarului între terenul ce-i aparține lui Ivan Muntean, cu nr. cadastral 3101227044, suprafața de 0,0742 ha și terenul ce-i aparține lui Mihail Sclifos și Veronica Sclifos, cu nr. cadastral 3101227045, suprafața de 0,075 ha;

- să fie obligați Ivan Muntean, Mihail Sclifos, Veronica Sclifos și Victor Volîneț să nu-i creeze obstacole la stabilirea hotarului și zidirea gardului pe linia de hotar al terenului aferent casei individuale de locuit, cu nr. cadastral 3101227042, suprafața de 0,0655 ha;

- să fie obligat Ivan Muntean să demoleze gardul amplasat între terenul ce-i aparține, cu nr. cadastral 3101227044 și terenul ce-i aparține lui Victor Volîneț, cu nr. cadastral 3101227043;

- să fie obligat Victor Volîneț să înlătore movila de pământ amplasată artificial pe terenul ei;

- să fie încasate solidar de la pârâți în beneficiul ei cheltuielile de judecată (vol. I f.d. 43-45).

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni din 11 decembrie 2012 s-a admis renunțul reclamantei Ina Lisnic la pretențiile înaintate împotriva lui Valerii Sclifos și a fost încetat procesul în privința acestuia (vol. I f.d. 47-48).

La 05 septembrie 2014, Ina Lisnic a depus cererea de chemare în judecată modificată, înaintând pretenții față de Victor Volîneț, ÎS „Cadastru” și Primăria or. Criuleni, prin care a solicitat:

- să fie stabilită linia de demarcare a hotarului între terenul ce-i aparține, cu nr. cadastral 3101227042, suprafața de 0,0655 ha, amplasat pe str. Lalelelor, 8, or. Criuleni și terenul ce-i aparține lui Victor Volîneț, cu nr. cadastral 3101227043, suprafața de 0,0623 ha, în corespundere cu hotarele juridice indicate în titlurile de autentificare a drepturilor deținătorului de teren, eliberate pentru aceste terenuri de Primăria or. Criuleni și actul de constatare pe teren din 08 aprilie 2014 întocmit de OCT Criuleni;

- să fie obligată ÎS „Cadastru” și Primăria or. Criuleni să efectueze la fața locului stabilirea hotarelor cu identificarea prin borne a terenului ce-i aparține, cu nr. cadastral 3101227042, suprafața de 0,0655 ha amplasat pe str. Lalelelor, 8, or. Criuleni și terenul ce-i aparține lui Victor Volîneț, cu nr. cadastral 3101227043, suprafața de 0,0623 ha, în corespundere cu hotarele juridice indicate în titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu destinația pentru construcție, cu nr. cadastral 3101227042, eliberat de Primăria or. Criuleni la 13 iulie 1999 și titlul de autentificare al dreptului deținătorului de teren, cu destinația pentru construcție, cu nr. cadastral 3101227043, eliberat de Primăria or. Criuleni la 13 iulie 1999 și actului de constatare pe teren din 08 aprilie 2014 întocmit de OCT Criuleni;

- să fie obligat Victor Volîneț să demoleze gardul instalat pe terenul ce-i aparține Inei Lisnic, cu nr. cadastral 3101227042, suprafața de 0,0655 ha, amplasat pe str. Lalelelor, 8, or. Criuleni;

- să fie obligat Victor Volîneț să instaleze gardul pe hotar între gospodăria sa și gospodăria Inei Lisnic în corespundere cu hotarele juridice indicate în titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu destinația în construcții, cu nr. cadastral 3101227042, eliberat de Primăria or. Criuleni la 13 iulie 1999 și actul de constatare pe teren din 08 aprilie 2014 întocmit de OCT Criuleni;

- să fie obligat Victor Volîneț să nu-i creeze obstacole la folosirea terenului ce-i aparține cu drept de proprietate, și anume, la folosirea bunului imobil cu nr. cadastral 3101227042, suprafața de 0,0655 ha, amplasat pe str. Lalelelor, 8, or. Criuleni;

- să fie încasate de la Victor Volîneț în beneficiul ei cheltuielile de judecată (vol. II f.d. 56-58).

În argumentarea cererii modificate, reclamanta a reiterat argumentele expuse în cererea de chemare în judecată inițială.

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni din 23 februarie 2015 s-a admis renunțul reclamantei Ina Lisnic la pretențiile înaintate împotriva lui Ivan Muntean, Mihail Sclifos și Veronicăi Sclifos și a fost încetat procesul în privința lor (vol. II f.d. 82-84).

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni din 23 februarie 2015 în proces au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii Ivan Muntean, Veronica Sclifos și Angela Cecan (vol. II f.d. 85-87).

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni din 29 iunie 2015 acțiunea a fost admisă integral.

S-a stabilit linia de demarcare a hotarului între terenul ce-i aparține Inei Lisnic, cu nr. cadastral 3101227042, suprafața de 0,0655 ha, amplasat pe str. Lalelelor, 8, or. Criuleni și terenul ce-i aparține lui Victor Volîneț, cu nr. cadastral 3101227043,

suprafața de 0,0623 ha, în corespundere cu hotarele juridice (fixe) indicate în titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberate pe aceste terenuri de Primăria or. Criuleni la 13 iulie 1999 și actul de constatare pe teren din 08 aprilie 2014, întocmit de OCT Criuleni, filiala ÎS „Cadastru”.

S-a obligat ÎS „Cadastru” și Primăria or. Criuleni să efectueze la fața locului stabilirea hotarului cu identificarea prin borne între terenul ce aparține Inei Lisnic, cu nr. cadastral 3101227042, suprafața de 0,0655 ha, amplasat pe str. Lalelelor, 8, or. Criuleni și terenul ce-i aparține lui Victor Volîneț, cu nr. cadastral 3101227043, suprafața de 0,0623 ha, în corespundere cu hotarele juridice (fixe) indicate în titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu nr. cadastrale 3101227042 și 3101227043, eliberate de Primăria o. Criuleni la 13 iulie 1999 și actul de constatare pe teren din 08 aprilie 2014 întocmit de OCT Criuleni, filiala ÎS „Cadastru”.

S-a obligat Victor Volîneț să demoleze gardul instalat pe terenul ce-i aparține Inei Lisnic cu nr. cadastral 3101227042, suprafața de 0,0655 ha amplasat pe str. Lalelelor, 8, or. Criuleni.

S-a obligat Victor Volîneț să instaleze gardul pe hotarul între gospodăria sa și gospodăria Inei Lisnic, în corespundere cu hotarul juridic (fix) indicat în titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu nr. cadastral 3101227042, eliberat de Primăria or. Criuleni la 13 iulie 1999, ce-i aparține Inei Lisnic și actul de constatare pe teren din 08 aprilie 2014 întocmit de OCT Criuleni, filiala ÎS „Cadastru”.

S-a obligat Victor Volîneț să nu creeze obstacole Inei Lisnic în folosirea terenului ce-i aparține cu drept de proprietate, cu nr cadastral 3101227042, suprafața de 0,0655 ha, amplasat pe str. Lalelelor, 8, or. Criuleni.

S-a încasat de la Victor Volîneț în beneficiul Inei Lisnic cheltuielile de judecată legate de plata taxei de stat în sumă de 200 lei.

Ne fiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 17 iulie 2015, Volîneț Victor, a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016 a fost respins apelul declarat de Victor Volîneț și menținută hotărârea Judecătoriei Criuleni din 29 iunie 2015.

La 21 aprilie 2016, Victor Volîneț a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016 și hotărârii Criuleni din 29 iunie 2015 și emiterea unei noi hotărâre de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel invocând încălcarea normelor de drept material.

Astfel, consideră că atât prima instanță, cât și instanța de apel, au interpretat eronat legea.

Susține că instanța de fond, la admiterea primei pretenții, deliberat, contrar prevederilor art. 240 alin. (3) Codul de procedură civilă, a adăugat în dispozitivul hotărârii cuvântul „fixe”, cu referire la hotar, iar instanța de apel a trecut cu vederea acest fapt.

Invocă recurentul că instanța de apel nu a argumentat în nici un fel din ce cauză instanța de fond a acționat contrar enunțului înscris în p. 16 a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție din 22 decembrie 2014 cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației funciare, și anume, nu vor fi de competența instanțelor de judecată litigiile privind stabilirea hotarelor sectorului de teren în natură

(pe loc), dacă la atribuirea sectorului de teren hotarele acestuia nu au fost stabilite în natură în baza actului de stabilire a hotarelor.

Astfel, instanța de apel nu a dat apreciere că unica probă admisibilă la caz, și anume, actul de stabilire a hotarelor, lipsește.

Prin referința din 14 iunie 2016, avocatul Natalia Crîșmari acționând în interesele intimitei Ina Lisnic, a solicitat respingerea recursului declarat de către Victor Volîneț ca neîntemeiat.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii de comunicare a Curții de Apel Chișinău (vol. II f.d. 206), copia deciziei a fost expediată în adresa participanților la proces la 15 februarie 2016, însă la materialele dosarului nu există dovada legală de recepționare, astfel instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și potrivit art. 434 Codul de procedură civilă, recursul declarat la 21 aprilie 2016 se consideră depus în termen.

Analizând modul în care recurentul și-a exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanțele de judecată aplicând corect normele de drept material și de drept procedural.

Subsecvent, în conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica un temei prevăzut de art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă

motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite la art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cu referire la argumentul recurentului privind aplicarea eronată de către instanțele judecătorești inferioare a normelor de drept material, colegiul menționează că în cererea de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă. Colegiul reține că acest argument al recurentului poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Victor Volîneț nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Victor Volîneț se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Svetlana Filincova

judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari